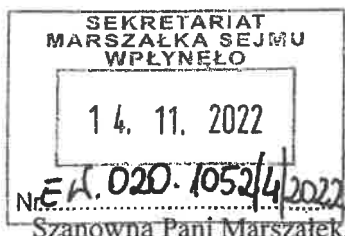

RADA GŁÓWNA
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
PRZEWODNICZĄCY

Warszawa, 14 listopada 2022 r.

BM-WOG.002.105.2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 27 października 2022 r. nr SPS-WP.020.290.4.2022, Rada Główna przedstawia poniższe uwagi do rządowego projektu ustawy o Państwowym Instytucie Medycznym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (druk 2722). Uwagi dotyczą zagadnień związanych z prowadzeniem działalności naukowej i badawczej, bądź na nią istotnie oddziałujących.

1. Nazwa instytutu, zapisana w projekcie ustawy, odwołuje się do literalnego brzmienia nazwy ministerstwa. Nazwa ministerstwa może ulegać zmianie np. w rezultacie zmian organizacyjnych Rady Ministrów, dokonywanych aktami niższego rzędu, co będzie pociągało za sobą konieczność dostosowania nazwy Instytutu, określonej ustawowo. Takie rozwiązanie jest niepraktyczne. Dodatkowo, w przypadku nadawania stopni naukowych, może to doprowadzić do sytuacji, w której na dyplomie będzie występowała inna niż aktualna nazwa instytucji. Oprócz tego instytut w uzupełnieniu swojej nazwy będzie obligatoryjnie używał zastrzeżonego określenia „Państwowy Instytut Badawczy” w którym powtarza się wyraz „Państwowy”. Z tych względów Rada sugeruje ponowne przeanalizowanie kwestii tego, jak powinien nazywać się Instytut, w celu zminimalizowania tych niedogodności.
2. Projektowana ustawa ma mieć funkcję *lex specialis* (art. 2 ust. 6) wobec ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 poz. 618, dalej *uoib*). Ustawa o instytutach badawczych stanowi ustawę systemową, kompleksowo i konsekwentnie definiującą standardy dla wszystkich instytutów badawczych, w tym również instytutów działających w obszarze medycyny oraz podlegających Ministrowi Obrony Narodowej czy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Dlatego zakres przepisów szczególnych powinien być ograniczony tylko do tych zagadnień, dla których potrzeba taka jest przekonująco uzasadniona. Zdaniem Rady niektóre przepisy projektu wprowadzają odmienne regulacje w sposób nieuzasadniony i niepotrzebny. Do takich przepisów zaliczyć można na przykład:
  - a. art. 2 ust. 7 projektu niepotrzebnie wymagający drogi ustawowej do połączenia, podziału, reorganizacji, przekształcenia lub likwidacji instytutu – jest to niezgodne z art. 7 ust. 3 i 4 *uoib* przewidującym, że takie zmiany dokonywane są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, a art. 10 *uoib* odnosi się wprost do instytutów nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych z uwzględnieniem specyfiki działania takich instytutów;
  - b. art. 7 ust. 4 projektu przewidujący nadawanie statutu przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w drodze zarządzenia, podczas gdy art. 6 ust. 2 i 3 *uoib* przewidują taką drogę tylko przy nadaniu tymczasowego statutu nowo utworzonemu instytutowi

badawczemu, obowiązującemu do czasu zatwierdzenia przez ministra statutu uchwalonego przez radę naukową (art. 6 ust. 3 uoib). Brak jest uzasadnienia dla tak daleko idącego ograniczenia samodzielności instytutu, którego naukowy i badawczy charakter ustawa ma wzmacniać;

- c. art. 13 ust. 2 projektu znosi bez uzasadnienia wymóg przewidziany w art. 27 ust. 2 uoib aby zastępca dyrektora do spraw naukowych musiał posiadać tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
  - d. art. 15 ust. 3 projektu bez uzasadnienia eliminuje za składu rady naukowej przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także eliminuje przewidziane w art. 30 ust. 2 uoib proporcje grup wchodzących w skład rady naukowej.
3. Wątpliwości budzi sformułowanie art. 4 pkt 8) projektu, ponieważ nie jest jasne czy wszystkie wymienione w nim działania, czy tylko inne formy kształcenie są prowadzone na zasadach określonych w ustawie z 20 lipca 2018 r – Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce (Dz. U. z 2022 poz. 574 z późn. zm.).
4. Sformułowanie art. 17 ust. 1 pkt 12 sugeruje, że powstający instytut z założenia będzie prowadził szkołę doktorską – dla uniknięcia wątpliwości Rada proponuje, by uzupełnić to o sformułowanie „w ramach posiadanych uprawnień”.
5. Przepis art. 30 ust. 2 projektu przewiduje wykonywanie w okresie przejściowym wszystkich kompetencji rady naukowej przez radę społeczną. Zdaniem Rady z tej reguły niezbędne jest wyłączenie następujących kompetencji, opisanych w art. 17 ust 1 projektu i związanych bezpośrednio z działalnością badawczą i naukową: w punkcie 8 (dokonywanie kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych oraz dokonywanie oceny okresowej dorobku naukowego tych pracowników), w punkcie 10 (przeprowadzanie postępowań o nadanie stopnia naukowego), w punkcie 11 (wnioskowanie o zatrudnienie na stanowisku profesora) oraz w punkcie 12 (ustalanie programu kształcenia w prowadzonej przez instytut szkole doktorskiej).

Z wyrazami szacunku

Marcin Pałys
Marcin Pałys
2022.11.14
12:03:14
+01'00'
Prof. Marcin Pałys

Otrzymują:

Marszałek Sejmu
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
Minister Edukacji i Nauki
Przewodniczącą Rady Głównej Instytutów Badawczych